

Armoede

In het Rotterdamse House of Hope krijgt een man uit Nigeria, die in armoede leeft, een voedselbon van een medewerker van het Rode Kruis.

Foto Arie Kievit

Nicole van Batenburg van het Rode Kruis: 'We zien steeds meer werkende armen, mensen die net te veel geld verdienen om in aanmerking te komen voor hulpverlening – of in afwachting zijn daarvan – en aan het einde van de maand met de handen in het haar zitten.'

Edwin Hamelink van stichting House of Hope, die steun biedt aan kwetsbare Rotterdammers: 'Dat herkennen wij ook. Het leven is als gevolg van de inflatie en energiecrisis flink duurder geworden. Mensen zijn aangewezen op de Voedselbank. Of ze doen wel boodschappen, maar kunnen andere rekeningen daardoor niet betalen.'

Van Batenburg: 'Het Rode Kruis deelt maandelijks 3.500 boodschappenkaarten uit in Rotterdam, maar er zijn niet genoeg van zulke bonnen om alle mensen in nood te kunnen helpen. Ook bieden we Rotterdamse kinderen gratis schoolmaaltijden aan. Het is nog niet zeker of dat programma volgend jaar kan worden voortgezet. Ouders ervaren dan direct stress.'

Helma Beker van de Voedselbank: 'Het aantal huishoudens dat we van voedsel voorzien, is nu wel iets gedaald ten opzichte van januari. Het gaat in golven: tijdens de energiecrisis zag je een stijging, over twee maanden kan het plaatje weer anders zijn.'

Nadja Jungmann, lector en hoogleraar schuldenproblematiek: 'We moeten ons realiseren dat we niet aansluit op wat mensen nodig hebben. Niet alleen is het sociaal minimum te laag, ook maakt lang niet iedereen gebruik van de toeslagen, uit angst die terug te moeten

RONDGANG SOCIAAL MINIMUM

'De acute nood is veranderd in een sluimerende crisis'

Het Rode Kruis slaat alarm over de toenemende armoede in Rotterdam. Ondanks steunmaatregelen van de overheid blijkt een steeds grotere groep mensen niet rond te kunnen komen. Hoe kan dat?

RISICO OP ARMOEDE

Tien gemeenten met het hoogste aandeel huishoudens met een (langdurig) laag inkomen* in 2020, in procenten

Rotterdam	12,8
Groningen	12,0
Amsterdam	11,9
's-Gravenhage	11,7
Arnhem	11,5
Heerlen	10,8
Enschede	10,7
Leeuwarden	10,3
Nijmegen	10,3
Vaals	10,0

* Lage-inkomensgrens is een vast koopkrachtbedrag gebaseerd op het bijstandsniveau

310823 © de Volkskrant. Bron: CBS

betalen. Het is goed dat het Rode Kruis de noodklok luidt.'

Hamelink: 'Het wantrouwen jegens instanties is groot. Gezinnen met financiële problemen die zich bij ons melden, zijn bang dat hun kinderen uit huis worden geplaatst zodra wij ze gaan aanmelden bij de gemeente. Uiteindelijk ligt die keuze bij hen. In sommige gevallen haken mensen af en is het wantrouwen te groot. Maar vroeg of laat zullen zij, bij oplopende schulden, toch hulp moeten accepteren.'

Van Batenburg: 'Wat ook niet helpt: veel mensen met geldzorgen weten niet hoe ze hulp vanuit de overheid moeten aanvragen. Zij komen in aanmerking voor toeslagen, maar zijn de Nederlandse taal niet machtig of vinden de website te ingewikkeld.'

Hamelink: 'Er wordt veel van je gevraagd. Zo hielp ik onlangs een vrouw

“ Je ziet nu dat armere mensen die al een tijdje in de knel zaten, het met de stijgende prijzen echt niet meer redden

Nadja Jungmann
hoogleraar schuldenproblematiek

met haar aanvraag voor bijzondere bijstand. Zij zei: wat willen ze nog méér weten, al mijn bedpartners?'

Van Batenburg: 'Het kost bovendien veel energie om weinig geld te hebben. Arme mensen zijn de hele dag bezig met het bedenken van een

zo goedkoop mogelijke maaltijd, bij elkaar geshopt bij verschillende supermarkten. Dan ben je simpelweg niet in staat om ook tijd te steken in de aanvraag van toeslagen.'

Jungmann: 'Daarbij vinden mensen het nou eenmaal ontzettend moeilijk om hulp te vragen, zo blijkt ook uit de wetenschap.'

Hamelink: 'De gemeente kent allerlei regelingen voor burgers die moeilijk rondkomen. Dat is mooi, maar we zien dat mensen die lang niet altijd begrijpen door stress en taalproblemen.'

Van Batenburg: 'Er gaat fundamenteel iets mis. Deze armoedekwestie is eigenlijk geen probleem van het Rode Kruis. En toch kloppen steeds meer mensen aan bij ons. De acute nood is veranderd in een sluimerende crisis.'

Hamelink: 'In werkelijkheid zullen veel meer mensen in armoede leven. Op hen hebben we geen zicht. Ondertussen stapelen de schulden zich op. De oplossing, wat mij betreft: blijf dicht bij de burger, bied laagdrempelige hulpverlening en bouw aan kleine gemeenschappen binnen de stad, waar men echt voor elkaar zorgt.'

Jungmann: 'Je ziet nu dat armere mensen die al een tijdje in de knel zaten, het met de stijgende prijzen echt niet meer redden. Er ligt een spannende vraag op tafel: wat gaat het kabinet de komende periode doen? Wil je armoede in Nederland serieus terugdringen, dan moeten er concreet twee dingen gebeuren: het sociaal minimum moet omhoog en de manier waarop we geld aanbieden moet worden vereenvoudigd. Je wilt immers geen volgende golf aan tijdelijke maatregelen. De burger moet erop kunnen rekenen.'

Daan van Acht